

Ventspils Pārventas pamatskolas vides novērtējums

Aizpildīšanas datums: 18.10.2023.

Aizpildīja: Ventspils Pārventas pamatskolas skolēni

Saturs

Ievads.....	3
Ekoskolu pamattēmas:	
Energija.....	5
Transports	8
Atkritumi	14
Ūdens	18
Pārtika.....	20
Ekoskolu papildtēmas:	
Vide un veselība	23
Skolas vide un apkārtnē	25
Mežs	27
Ekoskolu apkopjošās tēmas:	
Bioloģiskā daudzveidība	29
Klimata pārmaiņas.....	31
Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs	38

Ievads

Skolas vides ietekmju novērtējums (turpmāk VN) ir pamatu pamats gada tēmas izvēlei un rīcības plāna veidošanai Ekoskolu programmā. Ir svarīgi, lai tas labi iekļaujas mācību procesā un vienlaikus dod uzticamu informāciju par visām ar vidi saistītām tēmām. Tāpat ir svarīgi, lai VN veikšanā iesaistītos un ar rezultātiem iepazītos pēc iespējas vairāk skolēnu, pedagogu, vecāku un citu ar skolu saistītu cilvēku.

Kas jāatceras

- VN veic Ekopadome, iesaistot pēc iespējas vairāk skolēnu no dažādām klasēm, piemēram, iedalot katrai klasei vienu tēmu; dažādu jomu skolotājus, kas novērtējuma procesu integrē savos mācību priekšmetos; skolas vadības pārstāvi; skolas saimnieku un citus skolas pārstāvjus.
- Pirms uzsākt VN, ir svarīgi sagatavoties – izrunāt jautājumus, izdomāt metodes, sagatavot darba lapas, planšeti vai datoru, rakstāmpiederumus. Ja novērtējuma lapas drukāsi, esat taupīgi – drukāji uz abām lapas pusēm vai uz jau vienreiz izmantotām lapām. Veicot pierakstus, lietoji zīmuli, lai pēc tam lapas varētu izmantot atkārtoti.
- Veicot VN, tiek izmantotas dažādas metodes. Pārsvārā skolēni var sameklēt atbildes paši, uzmanīgi vērojot, izstaigājot iestādi un tās apkārtni. Procesā noderēs arī pieaugušā iesaiste, piemēram, pavāres, vadības, saimnieka un citu skolas pārstāvju sniegtā informācija. Noteikti pētiet situāciju reālajā vidē, nevis tikai izrunāji vai veiciet aptauju!
- Kad tēmas izpētītas un visi jautājumi atbildēti, ir jāizveido kopsavilkums – jāpiefiksē, kas darbojas vislabāk, kur nepieciešami uzlabojumi, un pats svarīgākais – jāizdomā darbības, ko skolas pārstāvji īsteno un iekļaus rīcības plānā, lai situāciju uzlabotu.
- VN izmantoji visa gada garumā, veicot pārraudzību un izvērtēšanu. Kad kādas rīcības plāna aktivitātes ir paveiktas, izvērtēji rezultātus un salīdzini ar sākotnējo novērtējumu.
- Ir svarīgi informēt pārējos par VN konstatēto. Skolēni var izvietot kopsavilkumu uz Ekodēļa, pastāstīt par rezultātiem saviem klasesbiedriem, vecākiem un citiem skolas pārstāvjiem.

Kā strādāt ar šo vides novērtējuma formu

Šajā VN formā katrai tēmai ir 7 sadaļas:

1. Ievads
2. Skolas izvērtējums
3. Zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējums
4. Jautājumi vecākiem
5. Pētījums
6. Ilgtermiņa salīdzinājums
7. Datu izvērtējums

No 7 sadaļām **vis svarīgākās ir 2., 6. un 7. sadaļa**. Tās aizpilda visām tēmām, pārējās sadaļas aizpilda tikai gada tēmai. Izņēmums ir klimata pārmaiņu tēma, kurai nav atsevišķi izdalīta 2. sadaļa. Šajā tēmā aicinām veikt skolēnu un vecāku aptauju reizē ar skolas izvērtējumu citās tēmās.

• Skolas izvērtējums

Svarīgākā VN daļa ir skolas izvērtējuma tabula, kurā katrā tēmā jānovērtē skolas vides ietekmes skalā no 1–5. Šie jautājumi ir labs pamats vispusīgai tēmas izvērtēšanai. Ja kāds no jautājumiem objektīvu apstākļu dēļ neatbilst jūsu skolai, to varat neaizpildīt, pie jautājuma norādot N/A (nav attiecināms). Tāpat ir vērtīgi katru sadaļu papildināt ar saviem jautājumiem.

Atcerieties! Šī sadaļa ir domāta skolas reālās situācijas novērtējumam, nevis kā anketa skolēnu viedokļa noskaidrošanai.

Šis izvērtējuma tabulas jāpilda visām programmas skolām. Pirmo gadu pievienojušās skolas pilda tabulas piecās pamattēmās (enerģija, transports, atkritumi, ūdens, pārtika) un nākamgad izpēta atlikušās piecas tēmas.

- **Zināšanu, attieksmju un paradumu izvērtējums, jautājumi vecākiem**

Visās tēmās pievienoti daži skolēnu un vecāku aptaujas jautājumi. Tos iespējams rediģēt. Ieteicams aptaujas papildināt arī ar saviem jautājumiem. Ja nepieciešams, varat pievienot aptaujai jautājumu par respondentu informāciju, piemēram, klase, kurā mācās, dzimums u. tml. Aptaujas noteikti var dot pildīt arī citiem skolas pārstāvjiem.

Aptaujas aicinām veikt katru gadu tikai izvēlētajā gada tēmā, kā arī iepriekš īstenotajā tēmā (salīdzinājumam), jo citās tēmās aptauju veikšana jums dos vairāk datu, nekā varēsiet izmantot.

Ir svarīgi arī izvērtēt, cik liela daļa no visiem skolēniem un vecākiem ir aptaujāta, vai izvēlēta respondentu grupa pārstāv jeb reprezentē visus skolēnus un vecākus, proti, tiek nodrošināta dažādu klašu, vecumu, dzimumu pārstāvētība, līdzdalības līmenis (aktīvāka, mazāk aktīva klase), dažādu novirzienu klases, sasniegumi u. tml.).

Vides novērtējuma formā, ko pievienosiet, ierakstiet tikai atbilžu procentus un respondentu skaitu. Aptauju ir iespējas veikt, aizpildot elektroniski Ekoskolu datu bāzē vai izmantojot citus digitālos rīkus, piemēram, [google forms](#) aptauju formu. Šo aptauju izplatīšana un apkopošana jāuztic skolēniem. Tas palīdzēs attīstīt datu apstrādes un zinātniskā darba prasmes.

- **Pētījuma daļa**

Katrai tēmai ir pievienotas arī dažas idejas pētījumiem. Varat veikt arī citu tēmai atbilstošu pētījumu. Šo pētījumu ieteicams veikt pēc visa novērtējuma apkopošanas un rīcības plāna sagatavošanas. Tas var būt labs pamats skolēnu zinātniski pētniecisko darbu izstrādei un reizē palīdzēt izprast vides situāciju skolā.

- **Ilgtermiņa salīdzinājums**

Ir svarīgi ievākt visus ilgtermiņa datus, vēršoties pie skolas tehniskā personāla vai pašvaldības pārstāvjiem. Ja neizdodas iegūt datus, jāatrod cita metode. Piemēram, ja nav iespējams noteikt datus par atkritumu apjomu kopumā, var izmantot atkritumu monitoringu kā metodi.

- **Datu izvērtējums**

Datu izvērtējums jeb kopsavilkums ir būtisks posms pirms rīcības plāna tapšanas. Tam jābūt vispusīgam! Svarīgi piefiksēt gan visus secinājumus no skolas novērtējuma tabulas, gan secinājumus no visām pārējām sadaļām. Piemēram, no skolēnu un vecāku izpratnes aptaujas. Proti, datu izvērtējumā jāpievieno arī secinājumi par izpratni, attieksmi. Vēlāk tas palīdz izvirzīt izglītojošus mērķus.

Novērtējuma iekļaušana mācību saturā

Ir svarīgi, ka vairākas VN sadaļas tiek integrētas mācību procesā. Datu vākšana var tikt uzticēta vairākām klasēm vai grupām, kā arī Ekopadomes skolēniem, kur skolotāju loma ir būt vairāk kā konsultantiem. Izvērtējums var tikt veikts sociālās zinībās, datu apkopošana – informātikā. Skolas zemākie rezultāti var būt pamats sarunām par šo jautājumu sakārtošanas nozīmi dabaszinību un citās stundās. Iepazīstinot skolēnus ar datiem, var uzdot rakstīt argumentētas esejas, kas palīdzētu izvēlēties skolas gada tēmu.

Praktiskie padomi

Ir svarīgi novērtējuma veikšanas laikā nodrošināt, lai dati būtu uzticami un salīdzināmi. Uzticamāku rezultātu gūšanai vēlams vienu tēmu apskatīt vairākām komandām, pēc tam salīdzinot un pārrunājot rezultātus. Neaizmirstiet pārbaudīt ne tikai klases, bet arī citas telpas. Veicot atkārtotu izvērtēšanu, pēc iespējas aptaujājiet tos pašus cilvēkus. Novērtējot izmaiņas, vienmēr izmantojiet vienas un tās pašas mērvienības un izvērtēšanas metodes, lai dati būtu pēc iespējas precīzāki.

Pēc novērtējuma veikšanas izveidojiet vizuālu apkopojumu, ar kura palīdzību varēsiet iepazīstināt ar rezultātiem visu skolu.

Energija

1. Ievads tēmā

Ikdienā patērējot elektrību un ziemā siltumu, skola rada enerģijas ražošanas pieprasījumu. Lai enerģijas ražošanai izmantotu mazāk dabasgāzes un citu fosilo resursu, ir būtiski novērst nelietderīgu elektrības un siltumenerģijas patēriņu. Ir svarīgi mācīt enerģijas taupīšanas principus arī visiem skolas skolēniem, veidojot pamatu viņu rīcībai mājās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Dienās, kad klase ir pietiekami gaiša, gaismas netiek ieslēgtas	Reti					X	Vienmēr
Klases, kur gaisma tiek izslēgta, kad tur neviena nav	0–20% (no visām klasēm)				x		100% (no visām klasēm)
Gaitenēs, kāpņutelpās un tualetēs gaisma tiek izslēgta, kad šajās telpās neviena nav	Reti				x		Vienmēr
Telpas, kur izmanto efektīvas spuldzes (fluorescentās vai LED)	0–20%					X	100%
Telpas, kur izvietoti atgādinājumi par elektrības taupīšanu	0–20%				x		100%
Telpas, kur logi ir tīri un nebloķē saulesgaismu	0 – 20%					X	100%
Sadzīves tehnika, kas atbilst A energoefektivitātes klasei	0 – 20%				X		100%
Klases, kur datori paliek ieslēgti, kaut gan ilgu laiku netiek izmantoti	100%					X	0–20%
Klases, kur projektori netiek izslēgti, kaut gan nav vajadzīgi	100%					X	0–20%
Klases, kur elektroierīces pa nakti tiek atvienotas no tīkla	0–20%					X	100%
Telpas, kur iespējams atsevišķi pielāgot radiatoru siltumu	0–20%		X				100%
Telpas, kur radiatori un ventilācijas lūkas nav aizsegtas	0–20%					X	100%
Brīvdienās skolā tiek uzturēta zemāka temperatūra	Nekad					X	Bieži
Logi un durvis ir noblīvētas (nelaiž iekšā pa šķirbām aukstumu)	0–20%					X	100%
Telpas tiek vēdinātas, apkures sezonas laikā ilgstoši turot nedaudz pavērtus logus, t. i. "vēdināšanas režīmā"	Bieži					X	Nekad
Apkures sezonā telpas tiek vēdinātas cikliski, piemēram, reizi stundā uz pāris minūtēm pilnībā	Nekad			x			Bieži

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar enerģijas tēmu?</i>	Skolā vislabāk tiek taupīts siltums, jo visā skolā ir jaunie pakešu logi, kā arī skola ir siltināta. Klasē regulāri izslēdz gaismu, gaišā dienas laikā, vai arī ja telpā neviena nav. Ir iespējams regulēt ūdens temperatūru. Notiek pareiza telpu vēdināšana. Ir samazinājies arī elektrības patēriņš.
<i>Kuros jautājumos enerģijas tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Piestrādāt, lai pēc darba elektroierīces tiktu atvienotas no strāvas.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	<i>Klases stundās veikt informatīvas kampaņas. Ekopadomes pārstāvji katrā klasē seko, lai starpbrīžos kabinetos tiktu izslēgts apgaismojums un nedarbotos projektori. Rīcības dienas ietvaros notiks pasākumi par enerģijas taupīšanu. Atjaunosim pie slēdžiem atgādnis par elektroenerģijas taupīšanu, lai arī kā cītīgi strādājam, tomēr atrodas kāds, kurš atgādni sabojā vai arī noplēš nost(cerams, lai mājās pielīmētu pie slēdža).</i>

Transports

1. Ievads tēmā

Skolēni var nokļūt uz skolu dažādos veidos – gan ar vecāku auto, gan skolas vai sabiedrisko transportu, kā arī ar velosipēdu vai kājām. Dažiem skolēniem auto ir vienīgā iespējamā izvēle. Tomēr daudzos gadījumos Ekoskolas var veicināt ceļu līdz skolai veikt ar videi draudzīgākiem pārvietošanās veidiem, kas var uzlabot arī garastāvokli un veselību.

2. Skolas izvērtējums-

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Kāda daļa skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	0–10%					x	Vairāk nekā 40%
Cik droši ir doties uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	Ir vairāki bīstami posmi					x	Satiksmē ir piemērota un droša
Vai skolā ir pietiekami daudz drošu velonovietņu?	Nav drošu novietņu					x	Novietnes ir drošas un pietiekami daudz
Vai skolā ir notikušas velosipēdu zādzības?	Jā, regulāri				x		Nav notikušas
Kāda daļa skolēnu dodas uz skolu ar sabiedrisko transportu?	0–10%		x				Vairāk nekā 40%
Kāda daļa skolas darbinieku dodas uz skolu ar velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu?	0–20%					x	Vairāk nekā 80%
Cik bieži skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas aicina ierasties skolā kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu?	Nenotiek					x	Notiek reizi mēnesī
Cik bieži skolā mācību ekskursijas notiek ar velosipēdiem? Vai izbraucienus vietā tiek rīkoti pārgājieni?	Ļoti reti					x	Vismaz trešā daļa no ekskursijām
Vai, apmeklējot Ekoskolu pasākumus, ir notikusi sadarbība ar citām skolām, lai brauktu kopā un izmantotu transportu efektīvāk?	Nav notikusi nemaz					x	Notiek bieži
Cik liela skolēnu daļa ir ieguvuši velosipēda vadītāja apliecību?	0–20%	x					Vairāk nekā 80%
Cik tuvu skolas ieejai tiek izlaisti ar automašīnām atvestie bērni, radot veselības riskus no izplūdes gāzēm?	Pie pašas skolas ieejas				x		Izlaišana notiek vismaz 100 m no skolas
Vai skolas tuvumā apstājušās automašīnas izslēdz dzinēju un nepiesārņo gaisu, ja nākas ilgāk gaidīt bērnus?	Bieži neizslēdz					x	Vienmēr izslēdz, ir atgādinošas zīmes
Vai skolu no apkārt esošās satiksmes norobežo koki vai dzīvžogs, kas mazina gaisa piesārņojumu no izplūdes gāzēm?	Nav koku vai dzīvžoga					x	Pilnībā norobežo
Vai skolas pārtikas iepirkumā ir ņemts vērā, cik tālu tiek vesti produkti?	Nav ņemts vērā					x	Ir ņemts vērā
..... (jūsu jautājumi)							

3. Skolēnu zināšanu, paradumu un attieksmju izvērtējums- Veicām visu skolēnu aptauju

Kāpēc svarīgi pārvietoties kājām un ar velosipēdu? (mini divus iemeslus)

Lai nepiesārņotu vidi.

Lai paši būtu veseli.

Lai ietaupītu naudu.

Kāpēc svarīgi pēc iespējas biežāk izvēlēties sabiedrisko transportu automašīnas vietā?

Mazāk piesārņo gaisu, jo ar autobusu var vienlaicīgi braukt daudz cilvēki.

Kā tu visbiežāk nokļūsti skolā?

- a) kājām
- b) ar velosipēdu
- c) ar skrejriteni
- d) ar sabiedrisko transportu
- e) ar automašīnu
- f) cits _____

Atzīmē attālumu, ko tu parasti veic līdz skolai:

- a) līdz 3 km
- b) 3–5 km
- c) 5–10 km
- d) vairāk nekā 10 km

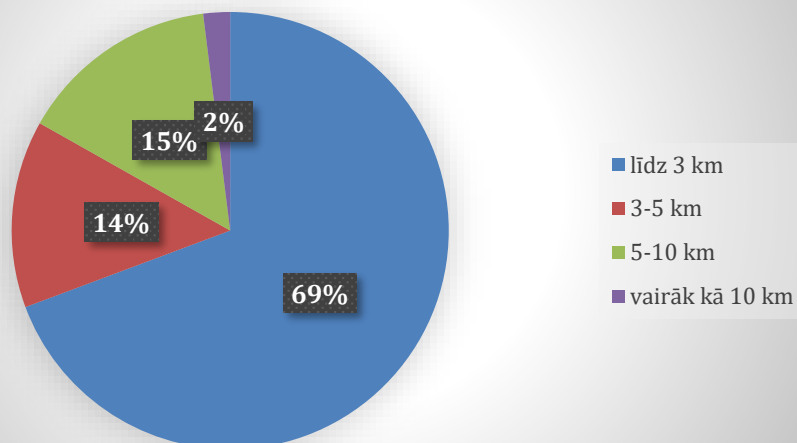
Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu **iešanu** uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Nav nepieciešams, jo mūsu Ventspilī ir labi ierīkoti veloceliņi un gājēju celiņi. Kur nepieciešams ir guļošie policisti.

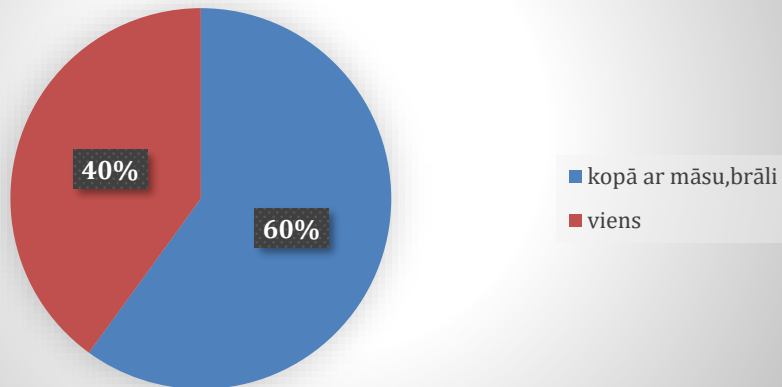
Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu vai pašā skolā būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu **braukšanu ar velosipēdu** uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Vajadzētu skolēniem nokārtot velotiesības, jo tad viņi varētu justies droši ceļu satiksmē.

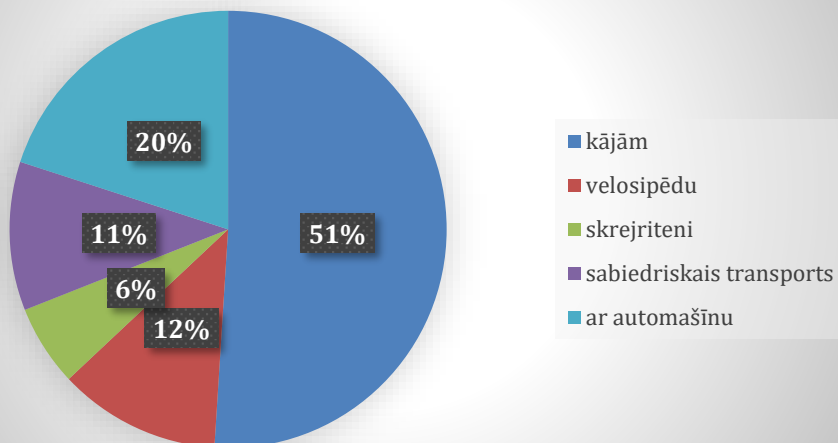
Attālums , ko tu veic līdz skolai?

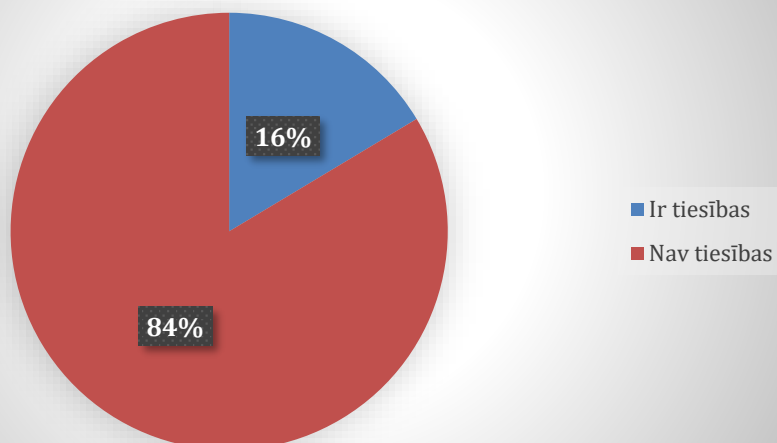
Uz skolu nokļūstu ar automašīnu viens/kopā

Kā tu visbiežāk nokļūsti skolā?

Vai tev ir velosipēda tiesības?

4. Jautājumi vecākiem- Veicām Ventspils Pārventas pamatskolas skolēnu vecāku aptauju (Edurio aptauja)

Kādus transportlīdzekļus esat izmantojis(-usi) pēdējo 4 nedēļu laikā? (atzīmē visus atbilstošos)

- Privātā automašīna
- Īrēta automašīna
- Autobuss
- Taksometrs
- Motocikls
- Velosipēds
- Elektriskais skrejriteņs
- Vilciens
- Tramvajs vai trolejbuss
- Pārvietojos kājām
- Cits:

Kuru no iepriekš minētajiem transportlīdzekļiem esat izmantojis(-usi) **visvairāk** pēdējo 4 nedēļu laikā? (viena atbilde)

Kādēļ tieši šo transporta veidu?

Vai ikdienā domājat, kā samazināt savas oglekļa emisijas?

- 1) jā
- 2) nē
- 3) dažreiz
- 4) nezinu, kas ir oglekļa emisijas

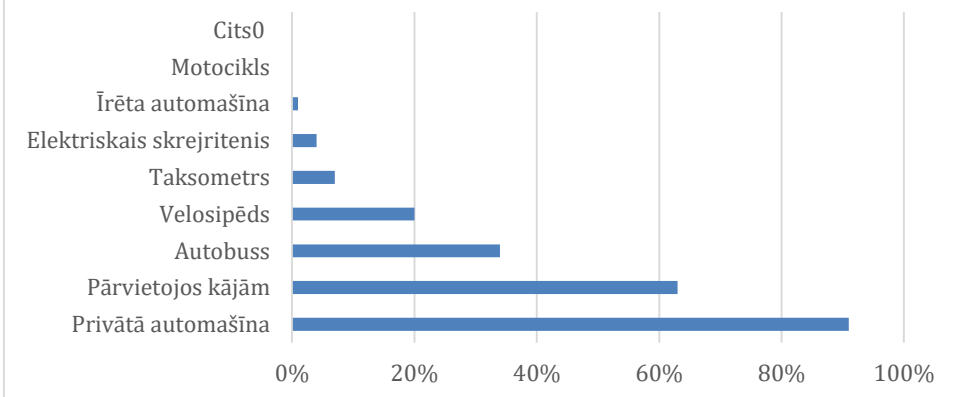
Kā jūsu bērni visbiežāk nokļūst skolā?

- 1) kājām
- 2) ar velosipēdu
- 3) ar sabiedrisko transportu
- 4) ar automašīnu
- 5) cits _____

Vai, jūsuprāt, bērniem doties uz skolu kājām vai ar velosipēdu ir droši? Ja nē, kādi uzlabojumi skolā vai skolas apkārtnē būtu nepieciešami?

Jā !

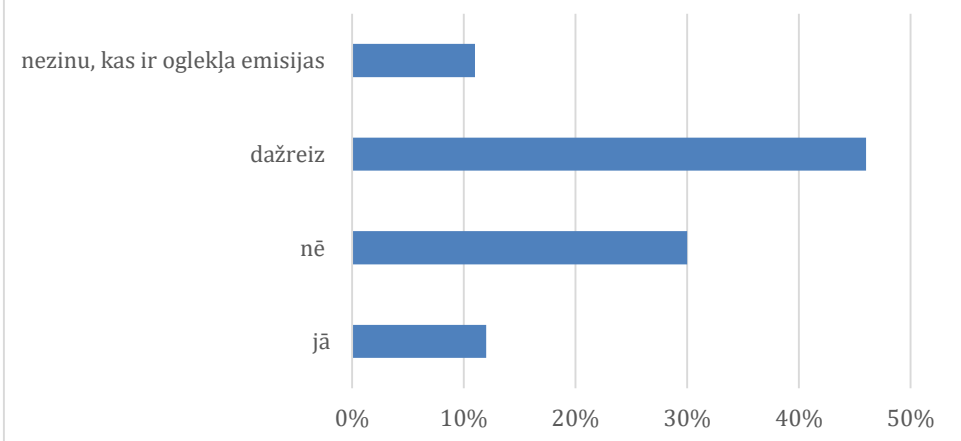
Kādus transportlīdzekļus esat izmantojis(-usi) pēdējo 4 nedēļu laikā? (atzīmē visus atbilstošos)

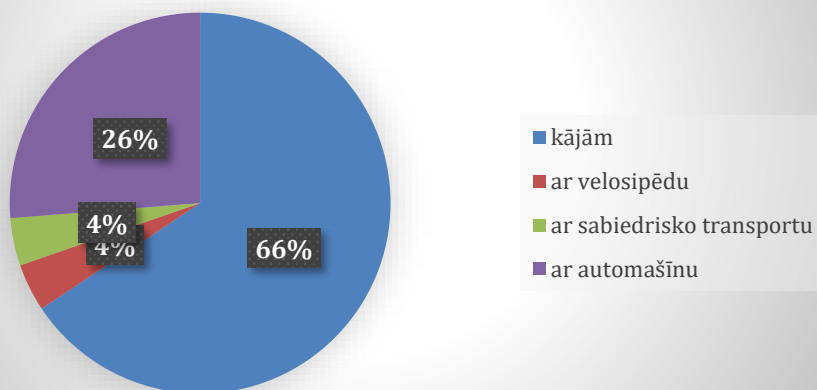
Kādēļ tieši šo transporta veidu?

Ērtākais un ātrākais veids.

Vai ikdienā domājat, kā samazināt savas oglekļa emisijas?

Kā jūsu bērni visbiežāk nokļūst skolā?

5. Pētījums

1. Veiciet kājāmgājēju maršrutu izpēti. Mērķis ir apskatīt gājēju ceļus un ietves, kas ved uz skolu. Tas nozīmē iet pa šiem ceļiem un veikt piezīmes par to pozitīvajām un negatīvajām iezīmēm (piemēram, ceļa segumu, sliktu apgaismojumu, bīstamiem krustojumiem). Līdzīgu pētījumu var veikt arī par velomaršrutiem, pirms tam noskaidrojot, pa kādiem maršrutiem bērni un pieaugušie visbiežāk ierodas skolā, cik lielus attālumus veic. Šo pētījumu rezultātus un ieteikumus ir vērts iesniegt pašvaldībā, lai situāciju uzlabotu.
Veicot pētījumu, sapratām, ka krustojums pie skolas veikala nav īsti drošs, jo nav luksofors, bet ir gājēju pāreja. Skolēni ir neuzmanīgi, skrien pāri ielai nepaskatoties vai ir mašīnas vai nav.
2. Veiciet padziļinātu izpēti par veidiem, kā skolēni un skolas darbinieki ierodas skolā. Papildus var pētīt, **kādēļ** skolēni un darbinieki izvēlas konkrēto nokļūšanas veidu, kā arī to, kas varētu motivēt viņus vairāk pārvietoties kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu.

Skolēni un darbinieki uz skolu dodas ar kājām, jo dzīvo tuvu skolai un tas ir veselīgi un videi draudzīgi.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Kas jānoskaidro	2020	2021	2022	2023
Skolēni, kas oktobrī uz skolu dodas: kājām (%)	45%	48 %	56%	51%
ar velosipēdu (%)	12%	15%	20%	28%
ar skolas vai sabiedrisko transportu (%)	12%	11%	10%	11%
ar automašīnu, kopā ar citiem skolēniem (%)	6%	5%	4%	6%
ar automašīnu (tiek vesti atsevišķi) (%)	25%	21%	10%	4%
Darbinieki, kas uz skolu dodas kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu (oktobrī) (%)	91%	93%	94%	95%
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu, braucot vairāki kopā (oktobrī) (%)	2%	2%	2%	2%
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu, braucot tajā vieni paši (oktobrī) (%)	7%	5%	4%	3%

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar videi draudzīgu transportu?</i>	Skolēni un skolas darbinieki uz skolu ierodas videi draudzīgākajā veidā.
<i>Kuros transporta jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Organizēt ceļu satiksmes noteikumu apmācības, lai skolēni var iegūt velotiesības.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Skolēniem, kuriem ir tiesības, apmāca skolēnus, kuriem nav tiesību. Organizē pēcpusdienas, kur stāsta par ceļu satiksmes noteikumiem.

Atkritumi

1. Ievads tēmā

Parasti mēs pat neapzināmies, cik daudz atkritumu radām un ko ar tiem darām. Atkritumu rašanos nosaka mūsu ikdienas paradumi – tāpēc Ekoskolas uzdevums ir radīt tādu vidi, kurā rodas pieradums **samazināt** atkritumu rašanos, **atkārtoti izmantot** un **pārstrādāt** tos. Ir svarīgi arī izdomāt risinājumus, lai novērstu atkritumu izmešanu tam nepiemērotās vietās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties vai kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?	Nekad					X	Katru reizi
Vai skolā, pērkot lietas, izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u. tml.?	Nekad					x	Katru reizi
Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u. tml.?	Nekad				x		Katru reizi
Vai skolā ir iespēja apmainīties ar lietām, piemēram, grāmatām, apģērbiem vai citām?	Nekad		X				Regulāri notiek šādas aktivitātes
Vai skolā ir atgādinājumi, kas veicina neradīt liekus atkritumus?	Nav				x		Daudzās vietās
Cik bieži skolotāji drukā dokumentus, kurus iespējams lietot un uzglabāt elektroniski?	Bieži				X		Nekad
Vai drukājot un kopējot tiek apdrukātas abas papīra puses?	Nekad					x	Vienmēr, kad iespējams
Cik procentu no klasēm krāj un atkārtoti izmanto lapas, kas apdrukātas no vienas puses?	0–20%				X		100%
Vai skolas pasākumos tiek lietoti vienreiz lietojamie trauki?	Bieži				X		Nekad
Ja skolā vai tās tuvumā ir karsto dzērienu automāts, cik bieži tas tiek lietots, patērējot vienreizlietojamās glāzītes?	Bieži					X	Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Vai skolas pārstāvji bieži lieto vienreizējās glāzītes no ūdens automāta?	Bieži					X	Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Cik skolēnu lieto savu daudzreiz lietojamo krūzi vai pudeli?	0–20%					X	Vairāk nekā 80%
Vai skolēni bieži pērk ūdeni plastmasas pudelēs?	Tiek bieži novērots					X	Gandrīz nekad

		1	2	3	4	5	
Vai skolēniem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens?	Nav pieejams					X	Vairākās vietās
Cik daudz plastmasas atkritumu (pārtikas produktu iepakojumi, kancelejas preces, to iepakojumi u. tml.) rodas skolotāju istabā?	Daudz (vairāk nekā puse no atkritumiem)					x	Nedaudz (tvertnēs dažas vienības)
Cik aptuveni plastmasas atkritumu uz vienu skolēnu rodas klases vakaros, ekskursijās, pārgājienos?	>4 atkritumu vienības				X		<1 atkritumu vienība
Cik klasēs ir pieejamas kastes papīra atkritumu šķirošanai?	0–20%					X	100%
Cik gaitenšos ir pieejamas vietas plastmasas šķirošanai?	Nevienā	X					Visos
Vai skolā ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?	Nav				X		Vairākās vietās
Vai šķirošanas konteineros tiek liktas tikai tam paredzētās lietas?	Bieži ir kļūdas					x	Vienmēr ir pareizi
Vai skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas mudina vākt atkritumus pārstrādei, piemēram, makulatūru, baterijas u. tml.?	Nenotiek					X	Notiek vairākas reizes gadā
Vai skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas izglīto ģimenes un veicina neradīt, atkārtoti izmantot un šķirot atkritumus <u>mājās</u> ?	Nenotiek					X	Notiek vairākas reizes gadā
Vai skolas virtuve pārtikas atkritumus nošķir no sadzīves atkritumiem?	Viss nonāk sadzīves atkritumos					X	Pārtikas atkritumi tiek vākti atsevišķi
Vai skolā ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?	Nav	X					Gan pārtikas, gan lapu atkritumus
Cik bieži skolas apkārtnē tiek piesārņota ar atkritumiem?	Ļoti bieži var ieraudzīt atkritumus					X	Atkritumu nav
Vai skolas apkārtnē ir pietiekami daudz atkritumu tvertņu?	Trūkst vai arī tās ir pārpildītas					x	Ir pietiekami
Vai skola iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un vides sakopšanā savā apkārtnē (piejūrā, mežā, utt.)?	Neiesaistās				X		Iesaistās vairākas reizes gadā
Vai skolas pasākumos tiek izmantoti baloni, gaisa laternas vai dalīti plastmasas aksesuāri?	Jā, bieži					x	Nekad

		1	2	3	4	5	
Uzskates materiāliem, darba lapām tiek izmantota laminēšana nevis kāda alternatīva, piemēram, biežāka materiāla dokumentu kabatiņas.	Bieži tiek izmantoti laminēti materiāli					X	Nekad
.....? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Skolā notiek atkritumu šķirošana. Klasēs ir pašu skolēnu izveidotas atkritumu šķirošanas kastes papīram un plastmasai. Vēl nav izveidotas atkritumu šķirošanas tvertnes koridoros. Skolas priekšā izvietoti atkritumu konteineri stiklam un plastmasai. Skolai ir divi atkritumu konteineri. Viens konteiners paredzēts sadzīves atkritumiem, otrs konteiners paredzēts plastmasas izstrādājumiem, abu konteineru tilpums ir 240 l. Konteineri ir slēdzami, lai tajos tiktu mesti tikai skolas atkritumi, tādējādi taupot skolas līdzekļus. Atsevišķi tiek šķiroti sadzīves atkritumi, papīrs tiek krāts makulatūrā, jo vairākus gadus piedalāmies makulatūras vākšanas akcijā:

- 2014. gadā savākti 4382,3 kg makulatūras;
- 2015. gadā savākti 5595 kg makulatūras;
- 2016. gadā savākti 4597,7 kg makulatūras;
- 2017.gadā savākti 5080 kg makulatūras;
- 2018.gadā savākti 6134kg makulatūra;
- 2019.gadā 4923kg makulatūra;
- 2020.gadā 5090kg makulatūra;
- 2021.gadā 3700kg makulatūra;
- 2022.gadā 4235kg makulatūra.

Skolā iespēju robežās papīram tiek apdrukātas abas puses vai arī lietota funkcija, kad uz vienas lapas uzkopē samazinātas 2 lapas. E – pastos pienākusi informācija tiek rūpīgi izvērtēta un izdrukāts tikai vajadzīgais. Dokumentu paraugi, informācija ir pieejamas skolas mājaslapā, tādējādi kaut nedaudz samazinot papīra daudzumu. Skola atbalsta pārbaudes darbu kopēšanu un nepieciešamās dokumentācijas drukāšanu un kopēšanu, bet pārējo materiālu kopēšanas lietderību un nepieciešamību lūgts izvērtēt un vairāk izmantot IKT tehnoloģijas, kas arī bieži tiek darīts. Kopēšanā izmantojam arī makulatūras vākšanās akcijā nopelnīto biroja papīru no A/S „Līgatne”. Cenšamies izmantot jau lietota papīra otru pusi – melnrakstiem, piezīmēm u.c. Skolā lielākajā daļā tualetu pielikti roku žāvētāji, bet pārējās tualetēs tiek izmantotas roku salvetes no otrreiz pārstrādāta papīra. Arī tualetes papīrs ir izgatavots no otrreiz pārstrādāta materiāla. Plastmasas izstrādājumi tiek šķiroti un mesti speciāli tiem paredzētajā atkritumu tvertnē. Elektropreces, datortehniku, metālu nododam atbilstošos savākšanas punktos. Piedalāmies konkursos, kuros jāgatavo darbi no dažādiem atkritumiem, „piešķirot tiem otro dzīvi”. Daudzus materiālus – pudeles, kastītes, tualetes papīra ruļļus, audumus u.tml. izmantojam mājturības stundās. Pirms Ziemassvētkiem norisinās radošās darbnīcas, kur skolēni kopā ar vecākiem gatavo rotājumus vai dāvanīņas izmantojot otrreizējās izejvielas. Katru gadu rīkojam akciju “Palīdzi, lūdzu, izdzīvot”, kuras laikā savācam ziedojumus dzīvnieku patversmei – gan ēdienu, gan lietotus apģērbus, segas, spilvenus.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar atkritumiem?</i>	Makulatūras vākšana, lielākai daļai skolēnu ir daudzreizlietojamās ūdens pudeles, praktiski atkritumu tvertnēs koridorā nav plastmasas lietas.

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kur saistībā ar atkritumiem nepieciešami uzlabojumi?</i>	Nepieciešamas atjaunot atgādnēs skolā.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Gaitenēs ieviest atkritumu šķirošanas kastes, kaut gan skolēni zina ka klasēs ir šķirošanas vieta un ļoti reti izmet kaut ko koridorā esošajās atkritumu tvertnēs. Skolā ieviest atgādnēs papīra taupīšanai, informācijai par iespēju vākt un šķirot atkritumus.

Ūdens

1. Ievads tēmā

Lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt dzeramā ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai un apstrādei nepieciešamo enerģiju. Tāpat ir svarīgi izpētīt, vai skolas radītie notekūdeņi nepiesārņo vidi un tiek pietiekami attīrīti, pirms ūdens atkal nonāk dabā.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā ir sastopami piloši krāni, ko nevar aizgriezt?	Bieži					X	Nav sastopami
Vai skolēni mēdz atstāt neaizgrieztus ūdens krānus?	Bieži				X		Gandrīz nekad
Vai skolā ir sastopami tualetes podi, kuriem ir tehniskas problēmas, pastāvīgi tek ūdens?	Bieži					X	Nav sastopami
Cik tualetēs ir podi ar diviem ūdens noliešanas režīmiem?	0–20% (no visām tualetēm)					X	100% (visās tualetēs)
Vai skolā ir uzstādīti ūdens taupīšanas rīki (piemēram, aeratori, sensori)?	Nav			x			Gandrīz visur
Cik bieži sastopama skolēnu izšķērdīga rīkošanās ar ūdeni?	Bieži				X		Gandrīz nekad
Cik tualetēs/dušās ir uzstādīti atgādinājumi par ūdens taupīšanu?	0–20%				x		100%
Vai skola savāc un izmanto lietus ūdeni?	Netiek vākts	X					Vāc un izmanto
Vai āra augu un zālienu laistīšanai tiek izmantots neapstrādāts ūdens (piemēram, lietus vai akas ūdens)?	Izmanto krāna ūdeni					X	Vienmēr izmanto neapstrādātu ūdeni
Vai skola izvērtē iespējamus ūdens piesārņojuma avotus (piemēram, no tīrīšanas vai augu kopšanas līdzekļiem, atkritumiem vidē, autotransporta) un novērš draudus?	Netiek izvērtēts					X	Tiek izvērtēti visi avoti un apzināti risinājumi
Vai notekūdeņi pirms nonākšanas dabā tiek pietiekami attīrīti?	Attīrīšana nenotiek					X	Ūdens tiek uzticami attīrīts
Vai skola mēdz apmeklēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?	Netiek apmeklētas					X	Tā ir daļa no mācību procesa
Cik daudz vidi piesārņojoša sāls ziemā lieto skolas apkārtņē?	Daudz				X		Nemaz, izmanto citas metodes
Vai skolā notiek izglītojošas aktivitātes par globālām ar ūdeni saistītām problēmām (plūdi, sausums, ūdens pieejamība, piesārņojums)?	Nenotiek					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa
.....? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Kas jānoskaidro?	2019	2020	2021	2022	2023
Patērētā ūdens apjoms (septembrī) (m ³)	95	87	56	62	68
Patērētā ūdens apjoms (gadā) (m ³)	11245	678	454	743	

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar ūdens izmantošanu?</i>	Skolā katrā mācību kabinetā ir pieejams gan aukstais, gan karstais ūdens. Arī tualetēs un koplietošanas telpās ir pieejams aukstais un siltais ūdens. Tualetēs uzstādīti ūdens taupošiem tualetes podi. Ūdens ir labas kvalitātes, tādēļ klasēs pie izlietnēm ir krūzes, lai varētu padzerties.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Atgādnēs par ūdens taupīšanu. Izglītēt skolēnus, lai speciāli nemestu tualetes papīru podā, lietot papīru tam paredzētajam mērķim.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Organizēt zibakciju- aicinājumu ikdienā lietot savu individuālo ūdens pudeli. Atjaunot kabinetos un tualetēs atgādnēs par ūdens taupīšanu.

Pārtika

1. Ievads tēmā

Katru dienu uz skolas ēdnīcām no tuvākas un tālākas apkārtnes plūst pārtikas produktu kilogrami. Sadarbojoties ar pašvaldību un uzliekot skaidras zaļā iepirkuma prasības, var panākt, ka šī pārtika ir audzēta atbildīgi pret vidi. Skolā var panākt to, ka arvien mazāk cilvēkiem domātas pārtikas nonāk atkritumos vai tiek izbarota dzīvniekiem. Ir svarīgi arī izglītot visu skolu un vecākus par videi nedraudzīgākajiem produktiem (rūpnieciski audzēta gaļa, olas, piens, palmu eļļa), lai mudinātu samazināt to klātbūtni mūsu ēdienā.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai ēdināšanas iepirkumā ir bioloģiski sertificēti* produkti? <i>*Produktiem ir bioloģiskās lauksaimniecības ekomarķējums, nevis "Zaļā karotīte" vai citi simboli, kas nav ekomarķējums.</i>	0–20%				x		Vairāk nekā 80%
Vai Ekopadomei ir iespēja piedalīties pārtikas iepirkuma sagatavošanā?	Nav	x					Vienmēr
Vai ēdnīca ņem vērā sezonālītātes aspektu ēdiena gatavošanā?	Nekad					x	Vienmēr
Vai skolai ir dārzs, kur audzētos dārzeņus vai garšaugus ēdnīca izmanto ēdiena pagatavošanai?	Nav	x					Ir plašs dārzs
Ja skolai ir dārzs, vai tiek veicināta lauksaimniecības šķirņu bioloģiskā daudzveidība? (Piemēram, dārzā audzē dažādu šķirņu ķirbjus, nevis tikai vienas šķirnes, tāpat darot arī ar citiem augiem.)	Audzē vienas šķirnes augus						Audzē dažādas šķirnes un saglabā sēklas
Vai un cik daudz bērni skolā audzē garšaugus vai tējas?	Nemaz					x	Vairākās vietās
Vai un cik daudz bērni skolā audzē dārzeņus?	Nemaz	x					Vairākus veidus
Aptuveni cik liela daļa skolā sagatavotās pārtikas <u>netiek</u> apēsta?	> 40%					x	0–10%
Vai skolas ēdnīcā ir iespējams pielāgot porcijas lielumu – palūgt mazāku porciju vai papildporciju?	Nav iespējams					x	Vienmēr iespējams
Kāda vecuma bērniem ir iespēja pašiem salikt savas porcijas?	Nevienam				x		Visu vecumu
Vai kādas klases pāri palikušās ēdiena porcijas ir pieejamas citām klasēm?	Nekad	x					Vienmēr
Vai tiek apkopota informācija par ēdieniem, kas visbiežāk netiek apēsti?	Nekad					x	Regulāri
Kāda ir sadarbība ar ēdinātājiem izmestā ēdiena daļas samazināšanā?	Nav atsauces	x					Lieliska sadarbība

		1	2	3	4	5	
Vai ir pieejama informācija par ēdnīcā pagatavoto ēdienu sastāvu?	Nav pieejama					x	Brīvi pieejama
Cik bieži skolas ēdnīcā iespējams izvēlēties sabalansētu veģetāru maltīti?	Nekad	x					Vismaz viena izvēle katru dienu
Kāda ir ēdienu izvēle ēdnīcā bērniem, kuri neēd gaļu un zivis?	“Salāti un kartupeļi”			x			Pilnvērtīgi ēdieni
Cik skolēniem ir viegli panākt izmaiņas ēdnīcas ēdienkartē?	Grūti	x					Ļoti viegli
Vai skolā ir pieejami rūpnieciski ražoti našķi, piemēram, saldumi, cepumi, kas satur palmu eļļu?	Viegli pieejami					x	Nav pieejami
Vai skolotāju istabā pieejami <u>“Godīgās tirdzniecības”</u> (ang. “Fair trade”) marķēti produkti (kafija, cukurs u. c.)?	Nekad				x		Vienmēr
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārtikas ietekmi uz vidi?	Nekad					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa
Vai skolā notiek pasākumi, kas popularizē apkārtnes bioloģiskos zemniekus?	Nekad			x			Vairāki gadā
Vai, apgūstot ēdiena gatavošanu, tiek pievērsta uzmanība videi draudzīgiem ēdieniem, piemēram, no sezonāliem, vietējiem produktiem, bez gaļas u. tml.?	Nekad					x	Vienmēr
.....? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

*Darba lapa pārtikas atkritumu izpētei skolā: <https://ej.uz/partikas-atkritumi1>

Kas jānoskaidro	...	2019	2020	2021	2022	...
Izmestās pārtikas daudzums gadā, (kg)		320	60	60	65	
Izmestās pārtikas daudzums gadā uz vienu bērnu, (kg)		0,5	0,2	0,2	0,3	
Izmestās pārtikas daudzums vidēji dienā uz vienu bērnu, (grami)		25	22	20	20	
Bioloģiski sertificētas pārtikas īpatsvars (no kopējām ēdināšanas izmaksām, %)		90	92	98	95	

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar pārtikas tēmu?</i>	Skola ir iesaistījusies programmā "Skolas auglis". Uzlabojies, sadarbība ar ēdinātāju, kā arī aizvien vairāk izprot veselīgas pārtikas lietošanu uzturā, atšķir palmu eļļas produktus. Ņem vērā sezonālo produktu lietošanu gatavojot salātus vai ko citu. Katru pavasari uz palodzēm sākumskolu, dabas zinību un bioloģijas skolotāji ar skolēniem kopā audzē garšaugus, kā arī audzējam stādīņus, ko iestādīt skolēnu dārzos(tiem kuriem mājās vai laukos ir). Stādam gan tomātus, gan puķes.
<i>Kur saistībā ar pārtiku nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Ieviest veģetārās dienas skolas ēdnīcā, aktualizēt sadarbību ar vietējiem zemniekiem.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	<i>Turpināt veikt monitoringu par pārtikas atkritumiem, ieviest veģetāro dienu skolas ēdnīcā.</i>

Vide un veselība

1. Ievads tēmā

Laikā, kad patērniecības kultūra vilina jauniešus izvēlēties videi un veselībai kaitīgus ieradumus, vides izglītības mērķis ir piedāvāt alternatīvas – aizraujošas bezmaksas, veselīgas un radošas aktivitātes, kas palīdz iepazīt dabu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Ekoskolai jānodrošina iespēja apgūt nepieciešamās prasmes, lai varētu dzīvot labklājīgi, nepiesārņojot un neapdraudot vidi, kas šo labklājību nodrošina.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā rudenī ir pieejami vietējie augļi no skolēnu mājām? (neattiecas uz skolas augļu programmu)	Nav pieejami				X		Vairākās klasēs
Vai skolā pieejams uzklods vai karsto dzērienu automāts?	Viegli pieejams	X					Nav pieejams
Cik bieži pusdienās pasniedz saldinātus dzērienus?	Katru dienu				X		Nekad
Vai skola sadarbojas ar ēdinātāju(-iem) un iesaka uzlabojumus ēdienkartei un pārdodamiem produktiem (ja ir uzklods automāts vai kafējnīca)? Nav uzklodu automāts	Neiesaka						Iesaka un veiksmīgi sadarbojas
Cik liela daļa skolēnu starp stundām regulāri izvēlas pirkt ēdienu veikalā vai citur ārpus skolas?	Vairāk nekā 40%				x		0–10%
Cik daudz palmu eļļu saturošu produktu (konfekšu, cepumu u. tml.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādi iepakojumi					x	Gandrīz nemaz
Vai skolā notiek ēst gatavošanas meistarklases, kur var iemācīties gatavot videi un veselībai draudzīgus našķus?	Nenotiek nekad			x			Notiek visām vecuma grupām un dzimumiem
Klases vakaros un svētkos ir tradīcija nest līdzī tikai videi un veselībai draudzīgas uzklodas	Nevienā klasē		x				Visās klasēs
Cik bieži balvās un Ziemassvētku dāvanās rūpnieciski ražoti saldumi tiek aizvietoti ar veselīgām uzklodām?	Dāvanās vienmēr ir tikai saldumi			x			Saldumi dāvanās ir reti
Vai skolā izmantotie tīrīšanas, dezinfekcijas līdzekļi ir videi un veselībai draudzīgi (sertificēti, ir ekomarkējums)?	Tādu nav					X	Visi līdzekļi ir ekosertificēti
Vai skolā remontam tiek izmantoti videi draudzīgi būvmateriāli un krāsas, kā arī videi draudzīgas mēbeles (sertificētas, ir ekomarkējums)?	Tam nepievērš uzmanību					X	Pārsvarā ir ekosertificēti
Vai skolas apkārtnē ir tīrs gaiss?	Konstatēts liels piesārņojums					X	Gaiss ir tīrs

		1	2	3	4	5	
Vai skolā un skolas apkārtnē ir liels troksnis?	Troksnis ir liels					X	Troksnis ir mazs
Kāda daļa skolēnu pavada starpbrīžus pasīvi (sēžot, lietojot telefonu u. tml.)?	Vairāk nekā puse				X		Mazāk nekā 10%
Vai skolā tiek veicināta aktīva izkustēšanās starpbrīžos?	Netiek veicināta				X		Tiek veicināta regulāri
Cik bieži tiek rīkotas fiziskās aktivitātes un sacensības brīvā dabā?	Tikai sporta stundās					X	Bieži notiek pasākumi ar uzdevumiem ārā
Vai skolā tiek rīkotas apzinātības, relaksācijas vai tml. aktivitātes garīgajai veselībai?	Netiek rīkotas			x			Notiek bieži visām vecumu grupām
.....? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums.

Kas jānoskaidro	...	2019	2020	2021	2022	...
Skolēni, kuri starpbrīžos brīvo laiku pavada aktīvi, (%)		53	62	69	77	
Skolēni, kuri zina, kas ir ekomarķējums, (%)		14	37	44	51	
Skolēni, kuri atpazīst ekomarķējuma simbolus, (%)		14	37	39	43	

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar vides un veselības tēmu?</i>	Sakopta apkārtējā vide, iespējas izmantot skolas pagalmu un apkārtējo teritoriju izmantot aktivitātēm, apkārtnē ir tīrs gaiss, nav liels troksnis
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Skolēnu iešana uz veikalu starpbrīžos, veselīgas uzkodas.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Klases vakaros ieviest veselīgu uzkodu vakarus. Ziemassvētku skolas pasākumā par piedalīšanos izrādēs, kā dāvanas saņemt veselīgus našķus

Skolas vide un apkārtnē

1. Ievads tēmā

Viens no labākajiem veidiem, kā uzlabot skolēnu labsajūtu mācību laikā, ir pēc iespējas biežāk iziet ārpus telpām un izmantot skolas apkārtni un tuvumā esošās dabas vērtības mācībās, pasākumos un atpūtā. Skolas var mācīties no dabas, kur katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas pēc iespējas vairāk jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?	Augu nav				x		Augi ir katrā telpā
Vai skolēni nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	Daudziem augiem ir bojājumi					x	Augiem bojājumu nav
Vai skolas telpaugi tiek izmantoti mācību stundās?	Nekad					X	Bieži
Kādu daļu no skolas pagalma aizņem zālājs, koki, krūmi u. c. augi?	0–20%, pārs varā ir asfalts, bruģis				x		Vairāk nekā 80 %
Cik lielā mērā skolas teritorijas sakopšanai tiek lietots videi draudzīgs aprīkojums (tāds, kas nepatērē fosilo degvielu)?	Nemaz				X		Tikai šāds
Vai skolā tiek audzēti augi (garšaugi, dārzeņi, ziedaugi u. c.), ko izmantot mācībās un pasākumos?	Netiek audzēti				x		Daudz augu, bieži izmanto
Vai skolas pagalmā iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas				X		Daudz zīmīšu, citu informatīvu materiālu, stendu
Skolas pagalmā un apkārtnē ir daudz iespēju vadīt mācību stundas	Tas nav iespējams					x	Jebkurā mācību priekšmetā
Skolas pagalmā un apkārtnē tiek vadītas mācību stundas	Nekad				X		Bieži, katrā priekšmetā ir vairāk nekā viena āra nodarbība
Skola organizē zaļos pārgājienus, kuru laikā tiek izzinātas dabas vērtības skolas tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Neorganizē					X	Vairākas reizes gadā katrai klasei
Vai skolas pagalmā ir vietas, kur apsēties un atpūsties?	Nav					X	Pietiekami daudz
Vai skolas pagalmā ir vietas, kur aktīvi pavadīt laiku (piemēram, āra treniņi, vietas, kur kāpelēt, šūpoties, spēlēt bumbu u. tml.)?	Nav					X	Daudz dažādu
Vai skolas teritorijā ir skulptūras, sienu gleznojumi vai citi mākslas darbi, tostarp saistībā ar kādu vides, dabas tēmu?	Nav		x				Vairāki

		1	2	3	4	5	
Vai skolēni ar cieņu izturas pret aprīkojumu skolas apkārtņē?	Bieži bojā					x	Nav problēmu
Vai kopumā skolas apkārtnē veicina bērniem vēlmi pavadīt laiku ārā?	Nemaz neveicina				X		Ir daudz veicinošu elementu
Vai skolēniem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt skolas pagalmā?	Nav iespējas, netiek uzklauti				x		Vairākas iespējas (ieteikumu kaste, anketēšana u. c.)
..... ?.? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums.

Līdz šim nebijām skaitījuši cik nodarbības konkrēti ejam ārā. Vienkārši, ja laikapstākļi atļauj, ejam ārā. Īpaši septembrī un maijā. Dabas zinības, bioloģija praktiski septembrī un maijā notiek nodarbības ārā. Septembrī un maijā, pat ir vairākas dienas, kad nodarbības ir jāsaplāno ārā. Tad nu skolēni gan rēķina matemātiku, gan sporto, gan zīmē ārā.

Kas jānoskaidro	2022	2023
Ārā vadītās mācību stundas 1. semestrī (skaits)		
Ārā vadītās mācību stundas 2. semestrī (skaits)		

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar skolas apkārtni un tās izmantošanu?</i>	Skolas stadionā un pagalmā var vadīt lielos skolas pasākumus, atrodoties svaigā gaisā. Skolā ir daudz zaļo augu.
<i>Kuros jautājumos skolas vidē un apkārtnē nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Aktualizēt vēl vairāk skolēnu neiešanu uz tuvējo veikalu, bet gan pusdienot skolā. Aktualizēt aktīvu darbību ārā starpbrīžos. Būtu nepieciešama zaļā āra klase</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Izveidot ārā aktīvās atpūtas stūrīti, piemēram, uz asfalta uzkrāsot klasītes.

Mežs

1. Ievads tēmā

Nedrīkst aizmirst, ka aptuveni pusi Latvijas teritorijas klāj meži un tiem ir būtiska loma dabā, cilvēku dzīvē un valsts ekonomikā. Tādēļ skolas uzdevums ir veidot izpratni par meža lomu dabā un cilvēku dzīvē, kā arī mudināt rīkoties atbildīgi, saudzējot dabas vērtības, daudzveidību un meža resursus.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākā apkārtnē esošs mežs?	Netiek					x	Bieži, visu gadu
Vai koksnes produktiem (papīram u. tml.) ir FSC sertifikāts?	Nekur					x	Visur
Vai skolas mēbelēm vai interjera elementiem ir izmantota tropisko lietusmežu koksne?	Tam nepievērš uzmanību					x	Nav izmantota
Vai skolā tiek meklēta iespēja izmantot lietotus kokmateriālus (piemēram, atrodot jaunu pielietojumu vecajiem vai atjaunojot vecus koka izstrādājumus tā vietā, lai pirktu jaunus)	Nekad					x	Katru reizi
Vai skolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	Reti					x	Vienmēr
Cik lielā mērā skolā lieto rakstāmpapīru, kas ražots no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz				x		Lieto tikai šādu
Cik lielā mērā skolā lieto tualetes papīru, salvetes vai papīra dvieļus, kas ražoti no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz					x	Lieto tikai šādu
Cik daudz dabas materiālu tiek izmantots mācību procesā vai gatavojot dekorus telpām?	Gandrīz nemaz					x	Izmanto bieži un daudzveidīgi
Vai skola piedalās koku stādīšanas aktivitātēs?	Nepiedalās					x	Vismaz reizi gadā
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārmērīgu mežu izciršanu un tās radīto ietekmi uz vidi (piemēram, lietusmežu izciršanu palmu eļļas plantācijām vai ganībām, kailciršu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību)?	Nekad					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa
..... ?. (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums.

Kas jānoskaidro	2022	2023	...
Papīra* patēriņš oktobrī, (kg)	12	5	
Papīra* patēriņš gadā, (kg)	105	85(tik ir pasūtīts un ar to būs jāiztiek.)	

Viss lielāko papīra patēriņu sastāda diagnosticējošie darbi, monitoringa darbi, eksāmena darbi. To ietekmēt nevaram nekādi.

* šeit domāts – kopēšanai, drukāšanai un rakstīšanai paredzētais papīrs

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar meža tēmu?</i>	Lai izvairītos no koku izciršanas papīru ražošanai, stundās daudz rakstam burtnīcās un maz uz drukātām lapām. Brīvā laikā zīmējam uz lapām, kur viena puse ir apdrukāta, bet otra balta. Dizainā strādājot ar papīru, izvērtē vai no atgriezuma vel ko ir iespējams uztaisīt. Klasē papīru šķirojam un nododam otrreizējai pārstrādei.
<i>Kuros jautājumos meža tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	Katra klase jau izmanto meža piedāvājumus mācību procesā. Skolas kopīgs pārgājiens uz mežu maija pēdējā nedēļā.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Visai skolai doties kopīgā pārgājienā uz vietējo mežu. Ar dažādiem uzdevumiem kopīgi pavada dienu (piemēram, koku atpazīšana, atkritumu šķirošana, priedītes sēšana kastītēs, u.c.).

Bioloģiskā daudzveidība

1. Ievads tēmā

Bieži skolas apkārtnē var atrast dažādas dzīvotnes un ekosistēmas, kas var kalpot par labu pamatu cilvēku un dabas attiecību izziņai ārpus klases. Iepazīstināšana ar dabu var radīt jauniešiem tālāku interesi par dabas vērtībām un personisku vēlmi palīdzēt aizsargāt dabu no neapdomīgas rīcības.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik lielu daļu skolas pagalma aizņem zālāji?	0–20% no teritorijas				x		Vairāk nekā 80%
Cik liela ir augu daudzveidība skolas zālājā?	Maza, viscaur dažas sugas				x		Liela, daudz dažādu augu
Kādu daļu no skolas teritorijas perimetra veido koki vai dzīvžogs?	0–10%					x	Vairāk nekā 40%
Cik daudz koku ir skolas pagalmā?	Koku nav					x	Daudz koku, dažādas sugas
Vai skolas teritorijā ir puķu dobes ar vietējiem augiem, ziedoši koki vai krūmi, kas piesaista kukaiņus?	Nav					x	Daudzās vietās un dažādi augi
Vai skolas teritorijā ir izveidotas īpašas dzīvotnes kukaiņiem – kukaiņu viesnīca, akmeņu kaudze, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	Nav	x					Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt skolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav					x	Vairāk nekā 10 sugas
Vai skolas teritorijā ir zonas, kur zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	Nav				x		20% no zālāja
Vai skolas teritorijā nezāļu un kaitēkļu apkarošanai lieto herbicīdus un pesticīdus?	Bieži					x	Nekad
Vai skolas teritorijā ir ierīkoti elementi putnu piesaistīšanai, piemēram, putnu būrīši, barotavas, dzirdinātavas?	Nav			x			Vairākās vietās un dažādi
Vai skolas teritorijā ir ierīkotas vai dabiski sastopamas mītnes citiem dzīvniekiem, piemēram, ežiem, vāverēm, abiniekiem?	Nav	x					Ir vairākas
Vai skolēni ar cieņu izturas pret dabas vērtībām skolas apkārtnē?	Bieži bojā, piesārņo					x	Nav problēmu
Cik viegli ir panākt izmaiņas skolas teritorijas apsaimniekošanā, lai skolas apkārtnē būtu lielāka bioloģiskā daudzveidība?	Grūti	x					Ļoti viegli
Vai skola sadarbojas ar citām organizācijām (dodas ekskursijās, piedalās konkursos, aicina lektoros u. tml.), lai izglītotu skolēnus par dabas vērtībām?	Nesadarbojas					x	Vairākas reizes gadā

		1	2	3	4	5	
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par bioloģisko daudzveidību (piemēram, kas tāda ir un kāpēc svarīga, kas un kāpēc samazina to, kādas ir dabas vērtības Latvijā, pasaulē un kā iesaistīties daudzveidības saglabāšanā)?	Nekad					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa
..... ? (jūsu jautājumi)							

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Kas jānoskaidro	2019	2020	2021	2022	2023
Skolēni, kuri zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība (%)	62	70	80	83	83
Skolēni, kuri var nosaukt 2 pamatotus iemeslus, kāpēc ir svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība (%)	34	50	60	72	81
Skolēni, kuri var nosaukt 2 veidus, kā mēs varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību (%)	49	85	90	92	92

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar bioloģiskās daudzveidības tēmu?</i>	Ap skolu ir ļoti daudz koku, daudz laika pavādām āra nodarbībās
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Pie skolas jāatjauno Putnu būriši, pie skolas izveidot pašiem savu augsto dobi. Veidot zaļo palodzi(audzēt garšaugus) Skolā izveidot zaļo stūrīti, kur skolēni varētu no mājām atnest vienu augu podiņā.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Talkas laikā noorganizēt putnu būrišu un augstās dobes gatavošanu.

Klimata pārmaiņas

1. Ievads tēmā

Mūsdienās gandrīz jebkura rīcība rada papildus CO₂ – braucot ar autobusu sadedzinām degvielu, ieslēdzot klasē gaismu tiek sadedzināta gāze Rīgas TEC, bet, ēdot pusdienas, veicinām lauksaimniecības mēslojuma ražošanu, kam arī izmanto fosilos resursus. Nevaram visās jomās uzreiz ieviest tīrākas tehnoloģijas, bet mēs vienmēr varam samazināt tās rīcības, kas piesārņojumu rada lieki – varam radīt mazāk atkritumu, ēst mazāk dzīvnieku produktus un vairāk augu produktu, vairāk braukt ar velosipēdu un iet kājām, taupīt elektrību un ziemā – siltumu.

2. Skolas izvērtējums

Klimata ietekmju situāciju raksturo skolas izvērtējuma dati enerģijas, transporta un pārtikas tēmās.

3. Skolēnu zināšanu, paradumu un attieksmju izvērtējums

Vai tu zini, kas ir klimata pārmaiņas?
- jā - nē - neesmu pārliecināts(-a) <i>Veicām aptauju 4.-9.kl.</i>
Nosauc dažus cēloņus, kas, tavuprāt, izraisa klimata pārmaiņas! <i>Cilvēka darbības rezultātā vides piesārņojums- automašīnu izplūdes gāzes, rūpnīcu radītie izmeši, atkritumi, meža izciršana u.c.</i>
Nosauc 3 lietas, kas, tavuprāt, varētu notikt klimata pārmaiņu rezultātā! <i>Izzust augu un dzīvnieku sugas, paaugstināta temperatūra- temperatūras nesamērīgas svārstības, Jūras ienākšana pilsētā (plūdi), dažādas slimību izplatība (nepietiekams dzeramā ūdens, dažādu parazītu vairošanās), ugunsgrēki (sausuma dēļ), u.c.</i>
Nosauc 3 svarīgākos ikdienas paradumus, kas var samazināt klimata pārmaiņas! <i>Taupīt ūdeni un enerģiju (Izslēdzot gaismu, izejot no telpas, aizgriežot ūdens krānu, piemēram, mazgājot zobus) Šķirot atkritumus un nodot tos pārstrādei. Izvairīties no plastmasas maisiņu, pārtikas kastīšu iepakojumu lietošanu/izmantošanu. Iet ar kājām vai braukt ar divriteni(tas ir veselīgi un videi draudzīgi)</i>

4. Jautājumi vecākiem- *Veicām Ventspils Pārventas pamatskolas skolēnu vecāku aptauju (Eduro aptauju).*

Svarīgi – Klimata pārmaiņu tēmā jautājumi ir ņemti no [Eiobarometra pētījuma par iedzīvotāju atbalstu klimata pasākumiem](#), tādēļ lūgums tos neizmainīt, lai tie būtu salīdzināmi ar Latvijas datiem!

<p>Kuru no šīm problēmām jūs uzskatāt par visas pasaules lielāko problēmu? (atzīmē 1)</p> <ul style="list-style-type: none">● Klimata pārmaiņas● Infekcijas slimību izplatība● Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums● Ekonomiskā situācija● Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās● Dabas stāvokļa pasliktināšanās● Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē● Starptautiskais terorisms● Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas● Bruņoti konflikti● Kodolieroču skaita palielināšanās
<p>Kuras no pārējām minētajām jūs uzskatās par lielām problēmām? (atzīmē līdz 4 atbildēm)</p> <ul style="list-style-type: none">● Klimata pārmaiņas● Infekcijas slimību izplatība● Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums● Ekonomiskā situācija● Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās● Dabas stāvokļa pasliktināšanās● Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē● Starptautiskais terorisms● Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas● Bruņoti konflikti● Kodolieroču skaita palielināšanās
<p>Vērtējot skalā no 1 līdz 10, jūsuprāt, cik nopietna problēma šobrīd ir klimata pārmaiņas?</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>(Nepavisam nav nopietna) (Ārkārtīgi nopietna)</p>
<p>Vai, jūsuprāt, Latvijas valdība dara pietiekami daudz, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām?</p> <ul style="list-style-type: none">● Pietiekami● Nepietiekami● Pārāk daudz● Nezinu
<p>Vai jūs personīgi pēdējo sešu mēnešu laikā esat veicis(-kusi) kādu rīcību, lai mazinātu klimata pārmaiņas?</p> <ul style="list-style-type: none">● Jā● Nē● Nezinu
<p>Kuras no šeit minētajām darbībām, ja vispār kāda, ir attiecināma uz jums? (iespējamās vairākas atbildes)</p> <ul style="list-style-type: none">● Jūs cenšaties samazināt savu atkritumu daudzumu un regulāri šķirojat atkritumus, lai tos varētu nodot atkārtotai pārstrādei● Jūs pēc iespējas vairāk cenšaties samazināt vienreiz lietojamo preču patēriņu, piemēram, lielveikalu piedāvātos plastikāta maisiņus, nevajadzīgu iepakojumu

- Pērkot jaunu sadzīves tehniku, piemēram, veļas mašīnu, ledusskapi vai TV, svarīgs izvēles faktors ir zemāks enerģijas patēriņš
- Jūs iegādājaties un lietojat uzturā vairāk bioloģiskās pārtikas
- Jūs iegādājaties un lietojat uzturā mazāk gaļas
- Personiskās automašīnas vietā jūs regulāri izmantojat videi draudzīgākas alternatīvas, piemēram, ejat kājām, braucat ar velosipēdu, izmantojat sabiedrisko transportu vai automašīnu koplietošanu
- Pērkot pārtikas produktus, jūs ņemat vērā to oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat iepirkšanos
- Plānojot atvaļinājumu un citus tālākus ceļojumus, jūs ņemat vērā transporta oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat savus plānus
- Jūs esat aprīkojis(-usi) savu māju ar labāku siltumizolāciju, lai samazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) aprīkojumu, lai kontrolētu un mazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs esat pārgājis(-usi) pie cita elektroenerģijas piegādātāja, kas piedāvā lielāku daļu no atjaunojamajiem avotiem iegūtas enerģijas
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) saules paneļus
- Jūs esat iegādājies(-usies) energotaupīgu māju
- Jūs esat iegādājies(-usies) jaunu automašīnu, un liela nozīme tās izvēlē bija mazam degvielas patēriņam
- Jūs esat iegādājies(-usies) elektrotransportlīdzekli
- Cits _____

Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam?

- Ļoti svarīgi
- Diezgan svarīgi
- Nav ļoti svarīgi
- Nepavisam nav svarīgi

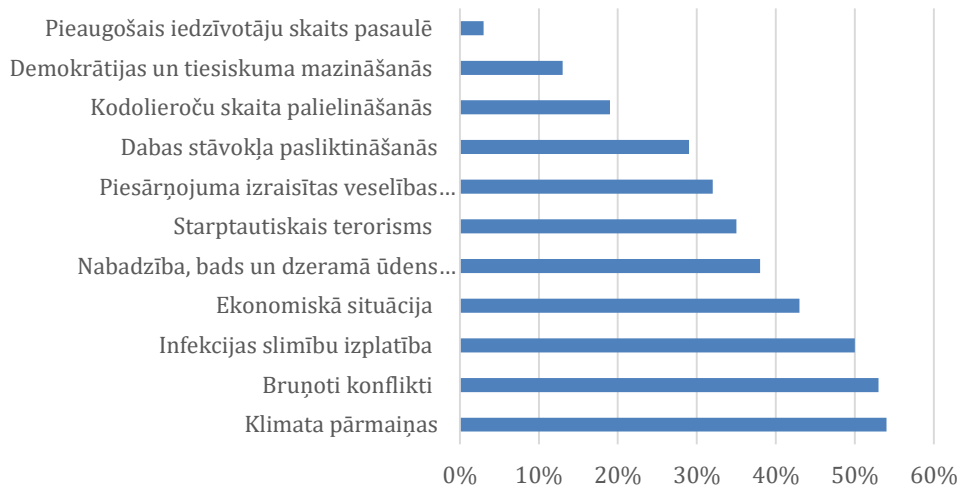
Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir tas, ka Latvijas valdība sniedz atbalstu energoefektivitātes uzlabošanai līdz 2030. gadam (piemēram, aicinot iedzīvotājus siltināt mājokļus, uzstādīt saules paneļus vai iegādāties elektrotransportlīdzekļus)?

- Ļoti svarīgi
- Diezgan svarīgi
- Nav ļoti svarīgi
- Nepavisam nav svarīgi

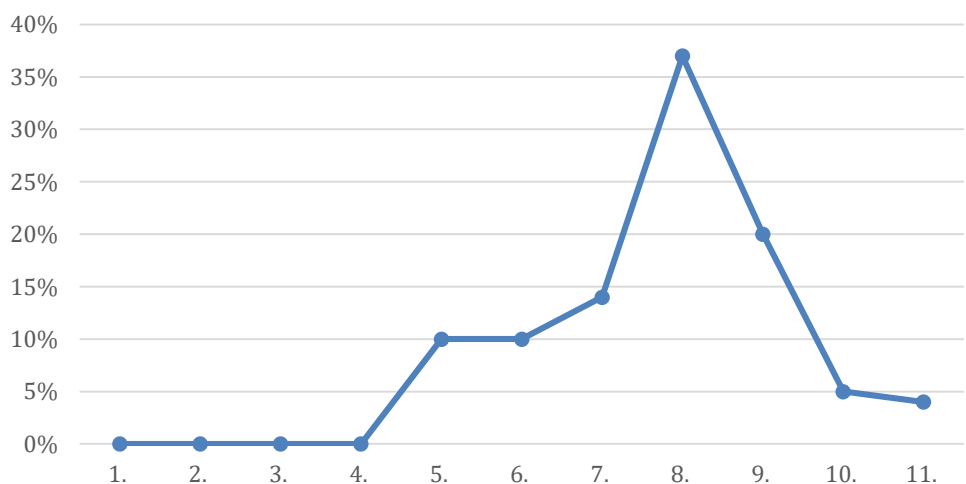
1) Kuru no šīm problēmām jūs uzskatāt par visas pasaules lielāko problēmu? (atzīmē 1)

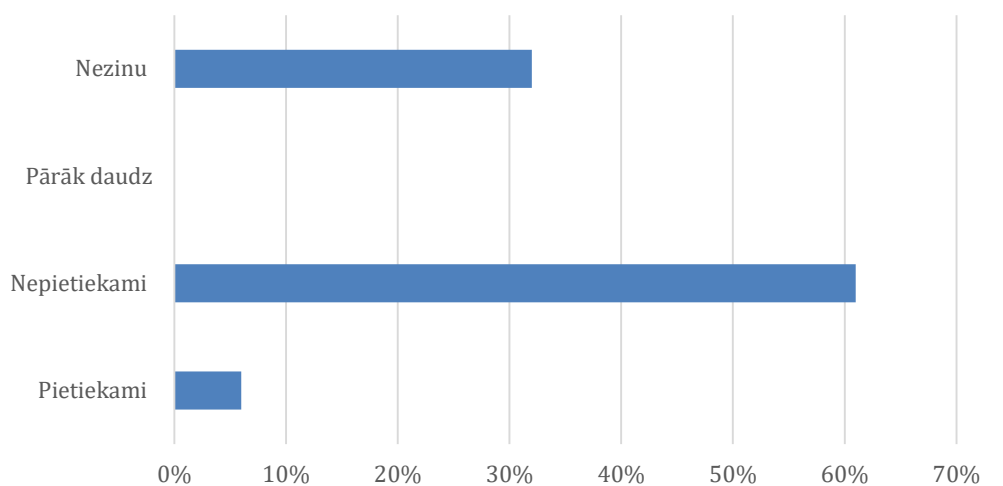
2) Kuras no pārējām minētajām jūs uzskatās par lielām problēmām? (atzīmē līdz 4 atbildēm)

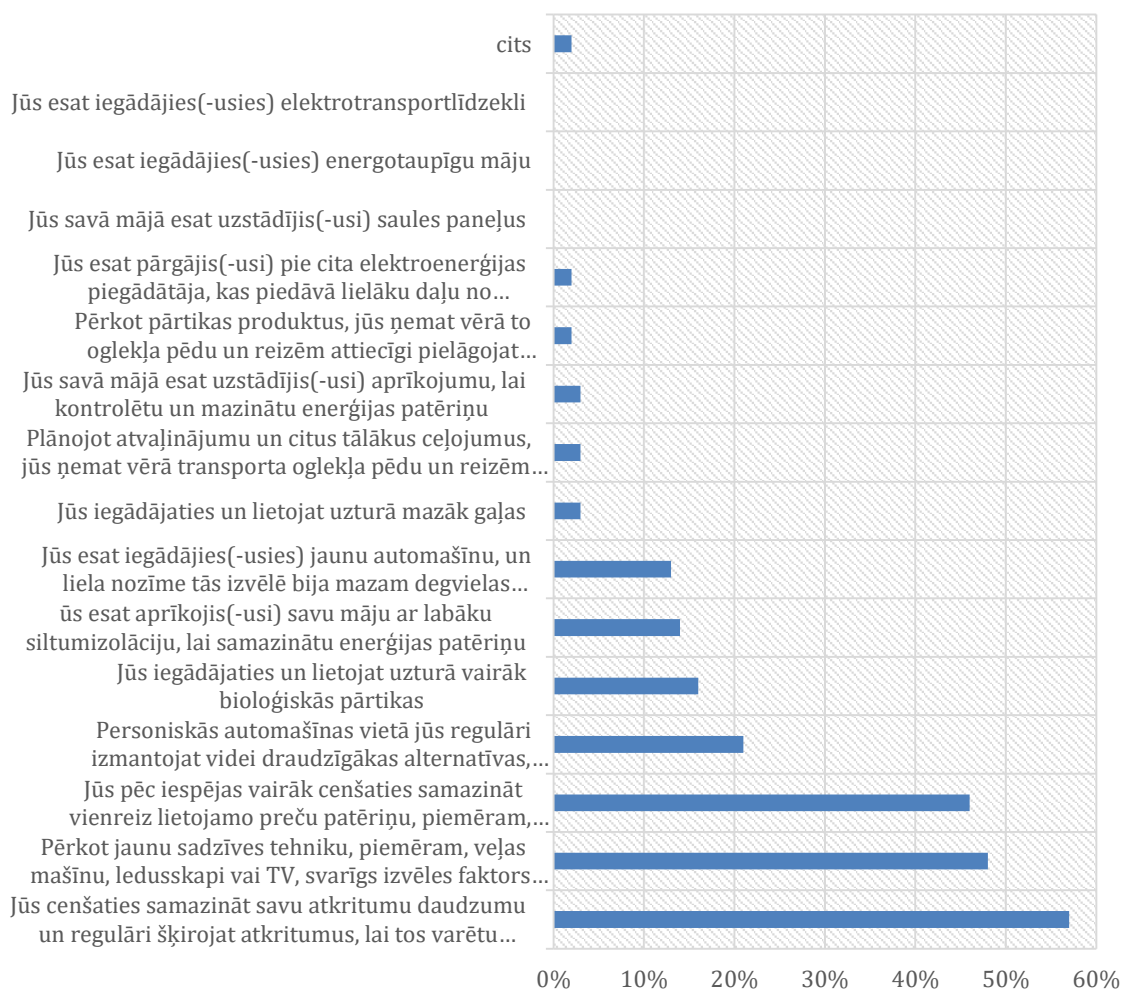
3) Vērtējot skalā no 1 līdz 11, jūsuprāt, cik nopietna problēma šobrīd ir klimata pārmaiņas?

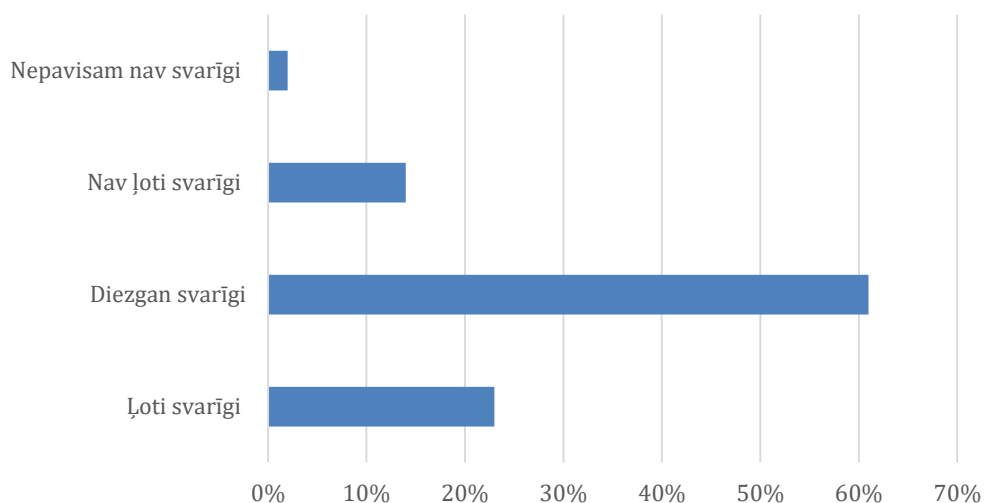
4) Vai, jūsu prātā, Latvijas valdība dara pietiekami daudz, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām?

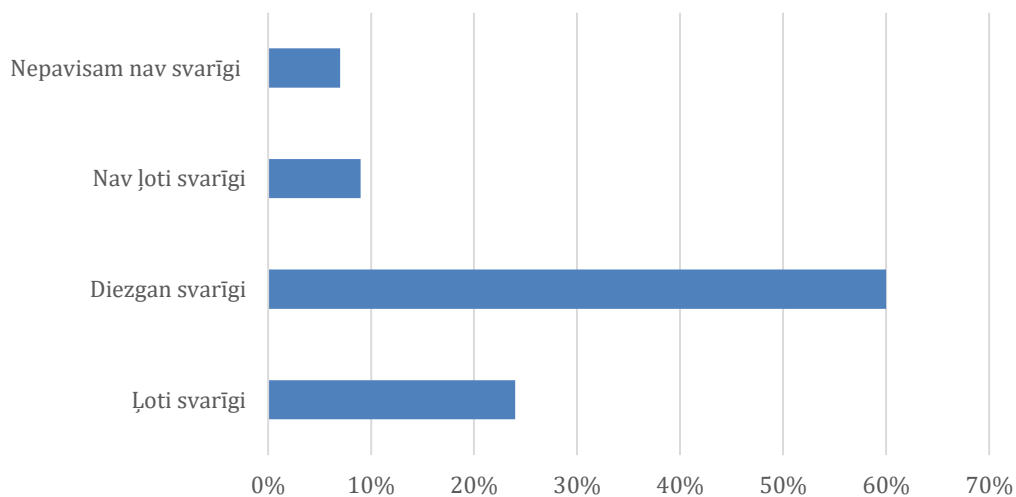
5) Kuras no šeit minētajām darbībām, ja vispār kāda, ir attiecināma uz jums? (iespējamās vairākas atbildes)

6) Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam?

7) Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir tas, ka Latvijas valdība sniedz atbalstu energoefektivitātes uzlabošanai līdz 2030. gadam (piemēram, aicinot iedzīvotājus siltināt mājokļus, uzstādīt saules paneļus vai iegādāties elektrotransportlīdzekļus)?

5. Pētījums

1. Tāpat kā enerģijas tēmā, iesakām aprēķināt skolas radīto ietekmi uz klimata pārmaiņām, izmantojot Vides izglītības fonda CO₂ kalkulatoru. Noskaidrojiet, kurās jomās ietekme ir vislielākā, un izvirziet priekšlikumus, ko varētu darīt, lai to mazinātu. Vairāk informācijas: co2.videsfonds.lv/ka-stradat
2. Aprēķiniet savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu! Ekoloģisko pēdu parasti izsaka hektāros – cik hektāru zemes un ūdens platības nepieciešams, lai saražotu kāda cilvēka aktivitātēs patērēto produkciju un absorbētu šo produktu dzīves ciklā radīto piesārņojumu. Šo pētījumu

skolēniem būs ērtāk veikt kopā ar saviem vecākiem, taču skolā varat pārrunāt veidus, kā ģimenes varētu samazināt savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu. Aprēķiniem izmantojiet vienu no tiešsaistes kalkulatoriem:

- jalajalg.positium.ee (izsaka rezultātu hektāros)
- www.pdf.lv/klimats/klimats.html (izsaka rezultātu tonnās CO₂ gadā)

Aprēķinājām savu ekoloģisko pēdas nospiedumu, apkopojām rezultātu un mūsu klases skolēnu ekoloģiskais pēdu izmērs ir 3,36 hektāri gadā, tas nozīmē, ja visi dzīvotu kā mēs, mums būtu vajadzīgas 2,5 zemeslodes.

Secinājām, ka jāsāk dzīvot videi draudzīgāk un jāaicina to darīt arī vecākiem.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Ilgtermiņa salīdzinājumam šajā tēmā iesakām izmantot CO₂ informāciju, kas jau parādās pie enerģijas sadaļas.

Vēlējāmie noskaidrot kāda ir mūsu skolas klašu telpas gaisa kvalitāte.

Veicām pētījumu, kāds vidēji ir CO₂ līmenis mūsu skolas telpās pēdējo 10 mēnešu laikā.

(aprēķinājām katrai klasei, katram mēnesim vidējo CO₂ līmeni un tad aprēķinājām vidējo)

Mūsu skolas vidējais CO₂ rādītāts pēdējos 10 mēnešos ir 1017ppm, kas ir gandrīz teicamai iekštelpu gaisa kvalitātei mācību telpās (līdz 1000 ppm). Ieteikumi:

Stingri ievērot vēdināšanas noteikumus.

Uzstādīt skolas telpās piemērotu mehāniskās ventilācijas sistēmas.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar klimatu?</i>	Arvien vairāk izprotam klimata pārmaiņu cēloņus un sekas. Zinām, ar ko katrs viens varam sākt, lai kopā mazinātu klimata pārmaiņas- šķirojam atkritumus, taupām elektrību un ūdeni. Arī vecāki lielāku vērību sākuši pievērst tam, kādu elektroierīci iegādājās, atkritumu šķirošanai un plastikāta maisiņu neizmantošanai.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Jāturpina iesāktais darbs- pašiem būt videi draudzīgiem, iegūt jaunas, padziļinātas zināšanas un reizē arī palīdzēt izglītoties vecākiem. Izmantot videi draudzīgu pārvietošanos(velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu)
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Regulāri atgādināt par telpu vēdināšanu, paši tam sekot līdzi. Organizēt pēcpusdienas dažādām klašu grupām ar radošām darbnīcām, kur skolēni, darbojoties, nostiprinātu jau esošās zināšanas un gūtu jaunas, par klimata pārmaiņām. Ūdens un enerģijas taupīšanas pasākumi.

Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs

1. Ievads

Ekopadomes mērķis ir iesaistīt Ekoskolas aktivitātēs pēc iespējas vairāk cilvēku – gan skolas pedagogus un audzēkņus, gan vecākus un apkārtējo sabiedrību. Tāpat ir svarīgi, ka Ekoskolu tēmas un citi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jautājumi tiek iekļauti visos mācību priekšmetos. Lai to varētu veiksmīgi īstenot, nepieciešams izvērtēt pašreizējo situāciju.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 - apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz norāžu skolā sastopams par darbību Ekoskolu programmā?	Nav norāžu					X	Gan gaitenā, gan klasēs
Cik aptuveni skolēnu zina, kas ir Ekoskolu programma un par skolas dalību tajā?	0–20%					X	Vairāk nekā 80%
Cik daudz ārpus Ekopadomes esošu skolēnu ieteikumu tiek saņemts?	Nemaz					X	Vairāki ieteikumi katru gadu
Vai Ekoskolu logo redzams skolas mājaslapā?	Nē					X	Pirmajā lapā
Vai informācija par Ekoskolu programmu un/vai aktivitātēm ir viegli atrodamā skolas mājaslapā?	Mājaslapā nav informācijas					X	Viegli atrodamā
Cik no publicētajiem rakstiem medijos par jūsu skolu pieminēts, ka skola darbojas Ekoskolu programmā?	Nevienā					X	Gandrīz visos
Skolas sociālajos tīklos pie Ekopadomes ziņām tiek izmantots tēmturis #Ekoskolas	Netiek izmantots					X	Tiek izmantots katrā ziņā, kas saistīta ar Ekoskolu
Skolas mājaslapā un/vai sociālajos tīklos tiek publicēti foto no savas Ekoskolas pasākumiem un aktivitātēm	Netiek					X	Ir foto no visiem pasākumiem
Tiek izvērtēts, vai izvēlēta saziņas platforma ir efektīva un ļauj sasniegt lielāko daļu skolas pārstāvju (spriežot pēc sekotāju, mājaslapas apmeklētāju skaita un skolas pārstāvju informētības)	Netiek vērtēta					X	Tiek izvērtētas visas komunikācijas platformas
Ekoskolu programmas ietvaros tiek īstenotas vides izglītības un aizsardzības aktivitātes – akcijas, kampaņas, izstādes u. c. aktivitātes, kurās tiek iesaistīta plašāka sabiedrība (vietējie iedzīvotāji, vecāki, visa skola).	Netiek iesaistīta plašāka sabiedrība				X		Vismaz 3–4 aktivitātes gadā, aptverot dažādu auditoriju
Aptuveni cik no apkārtējiem iedzīvotājiem zina, ka skola ir Ekoskola?	0–10%					X	Vairāk nekā 40%
Kāda daļa vecāku atbalsta skolas dalību Ekoskolu programmā?	Vairumā nav viedokļa					X	> 90% vērtē pozitīvi

		1	2	3	4	5	
Vai vecāki tiek iesaistīti Ekoskolu programmas projektu norisē?	Netiek iesaistīti					X	Iesaistīti vairumā projektu
Vai notiek sadarbība ar citām Ekoskolām?	Nenotiek					X	Notiek regulāri ar vairākām Ekoskolām
Cik lielā daļā no mācību priekšmetiem regulāri ir iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0–20%				X		100%
Vai visās klašu grupās tiek iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0–20%					X	100%
Vai skolēni organizē konkursus, viktorīnas, olimpiādes vai citus izglītojošus pasākumus par gada tēmu/ citām Ekoskolu tēmām?	Neorganizē					X	Vairākas reizes gadā
Vai skolas dalība programmā tiek atzinīgi novērtēta no pašvaldības?	Pašvaldība neinteresējas					X	Pašvaldība regulāri pauž atbalstu
Vai skolēni un skolas pārstāvji izstrādā priekšlikumus pašvaldībai vides situācijas uzlabošanai skolā un tuvākajā apkārtnē?	Nekad		X				Bieži
Vai skolēni īsteno labdarības kampaņas (koncertus, tirdziņus, izstādes u. tml.), lai gūtu finansiālu vai praktisku atbalstu vides aizsardzības iniciatīvu īstenošanai? (Piemēram, Ekopadome īsteno pašceptu gardumu tirdziņu un iegūtos līdzekļus ziedo kādai vides nevalstiskai organizācijai vai izmanto saviem pasākumiem)	Nekad		X				Dažas reizes gadā
.....? (<i>jūsu jautājumi</i>)							

3. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar komunikāciju un skolas, sabiedrības iesaistīšanu?</i>	Aktīvi popularizējam Ekoskolas pasākumus sociālajos tīklos, iesaistām gan vecākus, gan apkārtnes iedzīvotājus.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Piedalīties labdarības akcijā Ziemassvētku laikā.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus? (Šeit jūs pierakstāt idejas rīcības plānam, citiem vārdiem, risinājumus nepieciešamajiem uzlabojumiem)</i>	Gatavot pašceptus kārumus, pansionāta iedzīvotājiem, gatavot dāvanīgas izmantojot otrreizējos materiālus, ar nelielu informatīvu materiālu.